

Webinar_The Brussels Effect: How the European Union Rules the World

23 de Setembre 2020

Característiques de la conferència

[Webinar](#) organitzat pel Globe Institute (Global Governance and the European Union) en col·laboració amb l'IBEI. Cada webinar del cicle de conferències es centra en un llibre de recent publicació que tingui el potencial d'influenciar el camp de la governança global amb una presentació per part de l'autor/a juntament amb un expert en la matèria.

En aquesta sessió es presentava i debatia "The Brussels Effect: How the European Union Rules the World" el nou llibre de la professora de dret especialista en dret comercial internacional Anu Bradford (Columbia Law School).

Resum

Per a molts observadors, la Unió Europea està sumida en una profunda crisi. Entre un creixement lent; turbulències polítiques després d'una dècada de política d'austeritat; Brexit; i l'augment de la influència asiàtica, la UE es veu com una potència en declivi a l'escena mundial. Bradford argumenta el contrari: la UE continua sent una superpotència influent a través de les seves normatives i estàndards que han influenciat profundament l'entorn del comerç internacional. La UE ha aconseguit configurar polítiques en àmbits com la privadesa de dades, la seguretat i la salut dels consumidors, la protecció del medi ambient, la lliure competència amb efectes més enllà de les seves fronteres.

En contrast amb la forma en què les superpotències exerceixen la seva influència mundial, "l'Efecte Brussel·les" eximeix a la UE d'haver d'imposar d'estàndards ja que són les empreses multinacionals les que voluntàriament exporten la normativa europea a nivell global. El llibre explica com la UE ha adquirit aquest poder, per què les empreses multinacionals utilitzen els estàndards de la UE com a estàndards globals i per què el paper de la UE com a regulador mundial és més probable que sobrevisqui el seu declivi econòmic gradual, estenent la influència de la UE en el futur.

Aspectes a destacar de les intervencions

L'autora Anu Bradford comença explicant que la imatge de la Unió Europea (UE) sovint es presenta en declivi econòmic i polític a nivell global tanmateix, afirma que això no és del tot cert ja que en la seva recerca ha identificat el que denomina com "l'efecte Brussel·les". Es tracta de la capacitat unilateral que té la UE per a regular el mercat global (més enllà de les seves pròpies fronteres). Sovint, les grans multinacionals globals prenen com a referència la normativa i legislació europea per als seus estàndards i l'exporten arreu del món.

Això succeeix per que, segons Bradford, el mercat comú europeu és dels més sans i coherents a nivell internacional i per això moltes companyies segueixen les lleis europees i les traslladen

arreu del món fent-les servir de referència. A més, les normes i estàndards europeus acostumen a ser els més estrictes i per a les multinacionals adoptar les regles europees per a tots els seus mercats els hi estalvia el cost afegit de canviar procediments per comerciar dins de la Unió. Posa l'exemple d'empreses tecnològiques americanes com Facebook, Google i Microsoft que han pres com a referència les normes europees de protecció de dades o de notícies falses (fake news) arreu del món.

Aquest fet posiciona (de facto) a la UE com a un ens regulador mundial en certes àrees (protecció de dades, competència, medi ambient, consumidors etc.) i l'autora afirma que pot ser que aquesta influència sobrevisqui el declivi econòmic gradual de la UE, estenent la seva influència en el futur.

L'autora també analitza per que altres grans mercats com els Estats Units o la Xina no generen aquest efecte. La conclusió és que tenir una gran mercat és el punt de partida, però cal tenir a més capacitat reguladora i voluntat política per tenir influència real. Els Estats Units tenen aquesta capacitat reguladora però han optat per no desplegar-la, és més, des dels anys noranta hi ha hagut una clara voluntat política desreguladora (el que va deixar el buit ideal per a que la UE es posicionés).

A més, la manera de generar influència internacional a través de la normativa és interessant per que és molt més econòmica i fàcil d'implementar que les maneres més tradicionals lligades al poder miliar o a la imposició de sancions (hard power). Aquest "Brussels effect" és difícil de boicotejar per que la UE simplement regula el seu mercat intern sense intentar imposar estàndards a tercers, són les empreses multinacionals les que exporten les seves normes convertint-les en estàndards globals. Es tracta d'un poder resilient i té efectes en el dia a dia de tots nosaltres; des dels aliments que mengem, els productes que consumim, l'aire que respirem...

L'autora també resumeix les principals crítiques que es fan a l'Efecte Brussel·les :

- La regulació és molt costosa i posa traves a la competitivitat i a la innovació: no sempre és veritat, per exemple en temes de medi ambient la regulació ha implicat innovació i millores de competitivitat i, per suposat, de medi ambient. No es pot dir que com més regulació menys innovació, però és cert que s'ha de trobar l'equilibri.
- Las lleis de competència de la UE van en contra de les grans multinacionals dels Estats Units: no és cert que la normativa europea estigui guiada per motivacions proteccionistes. És més, sovint, són empreses americanes les que presenten disputes contra altres empreses americanes davant dels tribunals europeus per que saben que és més probable que accedeixin a conèixer el cas a través de les lleis europees de la competència. Podríem dir que moltes empreses americanes externalitzen els seus propis conflictes a la UE.
- Les regulacions europees són una nova manera d'imperialisme: no és cert per que la UE no imposa normes a tercers països. Són les multinacionals estrangeres les que escullen adoptar o no les normes europees fora de la UE. També afirma que en el cas dels Estats

Units, sovint els consumidors arriben a agrair que els arribin les regulacions europees ja que en certs àmbits se senten desprotegits. Una altra cosa és quan governs de fora de la UE "copien" les regulacions europees (com ara el GDPR que ha estat utilitzat com a plantilla per a les lleis de protecció de dades en més de 100 països) sense atendre a les necessitats o particularitats de la seva realitat local o quan la UE ho imposa a través dels Acords de Lliure Comerç.

Finalment, es discuteix fins quan durarà aquest Efecte Brussel·les i si hi haurà un Efecte Pequín? Bradford creu que no és gaire probable que la Xina pugui desenvolupar una capacitat reguladora prou ràpid o que la seva població exigeixi normatives més estrictes a canvi, per exemple, d'una pujada dels preus dels productes.

Pel que fa als moviments populistes anti UE, l'autora creu que l'Efecte Brussel·les no es veurà gaire afectat per que aquests moviments no es preocupen de la seguretat alimentària o de les dades personals, la seva agenda està més centrada en temes que no es regulen tant a través de normatives europees (migració, sistema judicial, llibertat de premsa...). A més, l'Efecte Brussel·les ha debilitat al Brèxit (i no al contrari). Les empreses angleses hauran de seguir complint amb les normes europees si volen comerciar amb la UE i més del 50% de les exportacions del Regne Unit estan destinades al mercat comú.

En tot cas, sempre hi ha el risc de que si les regulacions es tornen massa estrictes, és possible que les companyies fugin i adoptin la regulació d'altres nuclis, però en l'actualitat no es veu que es materialitzi aquesta tendència de forma clara. Per tant serà interessant analitzar el poder normatiu més que el PIB com a variable a tenir en compte a l'hora de mesurar el poder global d'un país o potència.